

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce
SOUKROMÝ RITUÁL
BcA. Andrea Nosková

Plzeň 2016

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program Výtvarná umění
Studijní obor Sochařství
Specializace Keramika

Diplomová práce
SOUKROMÝ RITUÁL
BcA. Andrea Nosková

Vedoucí práce: MgA. Gabriel Vach
Katedra Výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2016

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2016

.....

podpis autora

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucímu své diplomové práce panu MgA. Gabrielu Vachovi za jeho cenné rady, připomínky a trpělivost po celou dobu tvorby mé práce.

Mé poděkování patří i panu RNDr. Petru Frančemu a hlavně MgA. Markétě Kalivodové za jejich pomoc, vstřícnost a rady týkající se technologie.

Na závěr bych chtěla poděkovat svým spolužákům, kamarádům, kolegyním a hlavně své milované rodině a příteli za pomoc při vzniku mé diplomové práce a podporu po celou dobu mých studií.

OBSAH

1	MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	1
2	TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY	4
3	CÍL PRÁCE	6
4	PROCES PŘÍPRAVY	7
	4.1 Hledání rituálu.....	7
	4.2 Rešerše	8
5	PROCES TVORBY	9
	5.1 Prvotní návrhy a výběr variant.....	9
	5.2 Výroba modelu a sádrových forem	9
	5.3 Ilustrace	11
6	TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA	12
	6.1 Použitý materiál	12
	6.2 Přežah	13
	6.3 Glazura.....	13
	6.4 Výpal.....	13
	6.5 Vtavné obtisky.....	14
7	POPIS DÍLA	15
8	PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR	24
9	SILNÉ STRÁNKY	25
10	SLABÉ STRÁNKY.....	26
11	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	27
	a) Knižní a periodická literatura	27

	b) Internetové zdroje	27
12	RESUMÉ	28
13	SEZNAM PŘÍLOH	29

1 MĚ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Umění mám ráda již od dětství, vždy jsem si ráda kreslila, malovala, milovala ilustrace v knihách a navštěvovala keramické kroužky. Už při základní škole jsem devět let chodila na Základní uměleckou školu v Novém Bydžově, na které jsem složila absolventskou zkoušku.

Můj zájem o uměleckou tvorbu trval, a proto jsem se rozhodla pro pokračování studia na umělecké škole. Jako střední školu jsem si vybrala školu s dlouholetou tradicí a zajímavým řemeslem, Střední průmyslovou školu kamenickou a sochařskou v Hořicích v Podkrkonoší. Zde jsem studovala obor Restaurování a konzervování kamene.

Další mojí zastávkou se stala Západočeská univerzita v Plzni. Zde jsem se na bakalářském studiu věnovala oboru Produktový design. Mnoho věcí tu pro mě bylo úplně nových a začátky byly velmi těžké. Naučila jsem se pracovat s nejrůznějšími počítačovými programy, vytvářet 3D objekty, modelovat z hmoty clay, studovat věci do hloubky, studovat jejich funkčnost, praktičnost, estetické působení na uživatele a k tomu používat nejrůznější materiály.

Keramiku jsem začala studovat až na magisterském studiu na Západočeské univerzitě, kde se z Ústavu umění a designu stala Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara.

Začátky zde byly také komplikovanější. Nesložitějším pro mě bylo pochopit, že v keramice při navrhování nových objektů, ustupuje tvar nevyzpytatelnému porcelánu a technologii výroby. Mohla jsem se rozloučit se složitými tvary i ostrými hranami.

A hlavně jsem se musela naučit být trpělivá, protože v keramice nejde nic uspěchat.

Moje první práce v tomto oboru byla zadání na téma „Předmět touhy“. Výstupem této práce byl porcelánový objekt, duté stopky s otvorem v zadní části, do kterého jsem poté lepila náhodně ozubená kolečka ze starého natahovacího budíku. Z přední pohledové strany byly hodinové ručičky, neukazující však čas a nápis „Šetří si čas jen pro ty momenty.“ Mým předmětem touhy byl tedy čas, který neúprosně letí, a ne vždy ho využíváme tak, jak bychom měli či chtěli.

Další semestr bylo zadaným tématem „Káva/Čaj“, tedy tvorba kávové nebo čajové soupravy pro porcelánku G. Benedikt Karlovy Vary s.r.o., která se zaměřuje na výrobu porcelánu pro hotely a gastronomii. Jako milovnice dobrých kvalitních čajů jsem si zvolila čajový servis. Skládal se z větších hrnečků o objemu 300ml, velké konvice o objemu 1 litr, dózy na cukr a dózy na med. Od medové nádoby se odvíjel i název sady „BeeHoney“. Při této práci jsem si poprvé vyzkoušela vytáčet ze sádry na sádrařském kruhu a vyrábět vícedílné formy. Vyzkoušela jsem si také kombinovat porcelánové nádoby s jinými materiály, konkrétně s dřevěnými víčky.

V druhém ročníku jsme v zimním i letním semestru pracovali na tématu „Historické techniky“. Naším úkolem bylo vybrat si historickou techniku a vyzkoušet si jí ve školních podmínkách. Po dlouhém vybírání jsem si zvolila seladonové glazury. Zde jsem si vyzkoušela přípravu vlastní glazury a zjistila, i když chemie byla mým oblíbeným předmětem na střední škole, nebude všechno to mletí a míchání můj šálek kávy. A dalším důležitým zjištěním pro mě bylo, že pálit železitou glazuru, která se má pálit v redukční

atmosféře, je v peci s oxidačním výpalem velmi složité a výsledky se absolutně odlišovaly od mých představ. Přiznám se, že tento projekt mě bavil nejméně.

V letním semestru byl dalším naším zadáním, navrhování kávové soupravy, pro již zmiňovanou, porcelánku G. Benedikt s.r.o.. Z časových důvodů jsme skončili pouze u skic, vizualizací z 3D programu Rhinoceros a sádrových modelů.

Jedním úkolem také bylo zadání od firmy Lasselsberger s.r.o.. Návrhy byli pro tuto společnost, konkrétně značku RAKO, českou značku s dlouholetou tradicí, která *je největším výrobcem keramických obkladů a dlažeb v České republice a zároveň se řadí k největším evropským výrobcům obkladových materiálů.*¹

Naší zadáním bylo navržení nové série obkladů s použitím jejich stávajících sérií. Například pomocí vzájemné kombinace různých sérií nebo doplněním o vlastní návrh dlaždice.

Já jsem si vybrala pro svou práci sérií Board, Tato série je velice vydařenou imitací dřeva. Jako doplněk jsem si vybrala jednoduché bílými dlaždicemi ze série Como, větších rozměrů a celé to doplnila vlastními dlaždicemi. Ty byly ve tvaru šestiúhelníku. Tento tvar nám byl představen jako novinka, na které by chtěli pracovat. Tyto dlaždice jsem propojila se serií Board a použila také motiv dřeva, konkrétně řezem kmene, použitím letokruhů.

Během všech těchto zadání jsem se naučila vidět navrhování nejen po designové stránce, ale hlavně vnímat navrhované objekty

¹ <http://www.rako.cz/o-nas/predstaveni-spolecnosti.html> - vyhledáno 15. 4. 2016

ze strany výroby už od samého začátku. Snad v každém z úkolů se našel nějaký technologický problém, který ne vždy našel své řešení, ale vždy byl poučením do budoucna.

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

Jako téma své diplomové práce jsem si zvolila Soukromý rituál. Toto téma jsem si vybrala především pro jeho neomezenou možnost výběru směrů, jakým se dát. Slovo rituál pochází z latinského slova ritualis, což v překladu znamená obřadný. A obřady se v našich životech objevují v nejrůznějších podobách už od pradávna. Otázkou bylo co je mým soukromým rituálem? Může to být každodenní rutina, ale také něco, co je pro mě opravdu mým soukromým a slavnostním obřadem.

A zde přichází na řadu jedna, tedy respektive dvě, velké životní zkušenosti, moje cesty do Číny. Celé to začalo nástupem na vysokou školu, na bakalářské studium, obor Produktový design. Zde se stala jednou z mých spolužaček rodilá Číňanka Meng Jie Zhang. Meng nás několikrát mezi řečí jen tak popíchla, že návštěva její rodné země není nic nemožného, že každé dva roky navštěvuje svoji babičku s dědečkem, a že se můžeme připojit k ní. Bylo to pro mě něco velice lákavého, a tak se jednou při posezení nad pivem pár lidí domluvilo, a za tři měsíce jsem seděla poprvé v letadle a letěla objevovat svět vzdálený přes 7000 kilometrů.

Obě tyto cesty byly pro mě vždy velice příjemně strávenými čtrnácti dny. Celá návštěva byla pojata velice cestovatelsky, abychom toho zvládli vidět co nejvíce. Navštívili jsme mimo hlavní město Peking i několik dalších velkých měst, jako Shanghai, Xian, Hong Kong a Guangzhou. Ve městech jsme vždy navštívili jejich nejzajímavější památky a ochutnávali místní kuchyni. Viděli jsme také jeden z divů světa, jeden malý kousíček z 8.851 kilometrů Velké čínské zdi. Na ní jsme vyjeli lanovkou, potkali Čechy za velice komické situace, a sjeli zase dolů, tentokrát bobovou dráhou.

I když jsem každou z těchto cest absolvovala s jiným doprovodem, ale pokaždé se stejnou průvodkyní tak se skupina skládala vždy z mých spolužáků, dobrých přátel, se kterými jsme tam zažili mnoho krásných chvil. Všechny tyto zkušenosti a zážitky si už ponesu po celý zbytek života.

Bylo pro mě velice zajímavé podívat se někam, kde lidé žijí úplně jiným životem, mají jiné priority, vychování, hygienické návyky, kulturní zvyklosti a zcela odlišnou gastronomii. Když jsem se totiž chystala na svou druhou cestu, už jsem dopředu věděla a těšila se, jak se zase dobře najím a co nového zase ochutnám.

Naše cesty se opravdu kromě cestování točili hlavně kolem jídla. Vždy bylo kde se zastavit a něco zajímavého ochutnat ať už se jednalo o čerstvé ovoce na osvěžení od paní z kbelíčku, velkolepé večeře v restauracích a nebo například jen ochutnávání hmyzu ze stánků v malé zastrčené uličce Pekingu. Musím říct, že jíst hmyz nebylo nic nechutného, moučné červy, které jsem ochutnala, byly smažené a ochucené, takže by člověk ani netušil, co jí, kdyby to neviděl. A také to ani nebylo to nejnechutnější, co se v Číně jí. Z důvodu tak početné populace se v této zemi sní opravdu vše a považují to za pochoutky, i to, co je u nás už považované za odpad.

Zážitků jsme si přivezli nesčetně, a velmi často se točili kolem jídla. Také jsem si mnoho surovin, jako koření, ovoce, sojových omáček i lahve alkoholu přivezla domů a dlouho jsem z toho připravovala degustační večeře pro rodinu a přátele. Tyto večery se staly velmi oblíbené a často se dnes opakují.

3 CÍL PRÁCE

Cílem mé práce je navrhnout sadu porcelánového nádobí, které by se stalo součástí mého soukromého rituálu. Nádobí, které by mi mělo mé dvě cesty a zážitky z nich připomínat. Sadu, která by se stala mým cestovním deníkem, do kterého nahlédnu vždy, když si zatoužím připravit asijskou kuchyni pro sebe, rodinu a nebo pro příjemný degustační večer s přáteli. Mým cílem bude práce, která bude vycházet ze mě, bude inspirovaná mou cestou do Číny, ale nikoliv čínským porcelánem.

Mělo by to být něco mého, soukromého a obřadního. Set se bude skládat z několika jednoduchých kusů nádobí pro všestranné využití. Náplní mé práce je navrhnout celý set jako komplet i s jeho uložením a doplnit jej o dovezené předměty jako například čínské jídelní hůlky. Cílem mé práce je zpracovat zadání po stránce technologické a vyrobit si vlastní sadu.

4 PROCES PŘÍPRAVY

4.1 Hledání rituálu

Již od počátku mé diplomové práce jsem chtěla, aby byla spojena s mými dvěma cestami do Číny. Jen jsem netušila jak to celé propojit. Jednou z variant byl například čajový servis, inspirací mi také chvíli bylo Shanghai Museum, kde jsme navštívily mimo jiné expozici keramiky. Žádný z těchto směrů se ale ani vzdáleně nepřibližoval myšlence stát se mým osobním rituálem.

Najednou jsem si uvědomila, že svůj rituál, takový malý osobní obřad s Čínou už mám. Jedná se o připomínání si cest pomocí jídla. Pokrmů, které jsme tam ochutnali, okoukali, nebo to, které mě Meng naučila při společných večeřích na koleji, studentských večírcích nebo na jedné oslavě příchodu Nového roku. Nejedná se jen o tradiční čínské pokrmy, ale celkově asijské, jako je například japonské sushi, které umí jednoznačně nejlepší, ale i masové směsi a smažené nudle, podobné těm, které známe z našich českých asijských bister.

Tyto pokrmy si ráda připravuji doma k večeři jen sama s přítelem, rodinou a nebo často pořádáme degustační večeře se spolubydlíci, spolužáky a také kolegyněmi z práce. Při těchto večeřích připravuji naučené asijské pokrmy, při konzumaci vždy přijde řeč na moje zážitky a zkušenosti z Číny, nezřídka kdy si promítáme pořízené fotografie, a tak si to celé pořád dokola připomínám.

K těmto večeřím mám schované dovezené čínské jídelní hůlky, ale nádobí, ze kterého jíme jsem do této doby nikdy nevnímala. Na studentském bytě máme možnosti omezené, a tak

z jakého kusu nádobí právě jíme neřešíme. Proto jsem se rozhodla vytvořit si originální porcelánovou sadu právě pro tyto večery.

4.2 Rešerše

Než jsem svou diplomovou práci začala vůbec navrhovat, udělala jsem si průzkum trhu. Porcelánových sad přímo dovážených z Asie nebo s asijskou tematikou je k dostání nespočet možností tvarů, materiálů i barev. Všechny tyto sady jsou však určeny k jednoznačnému použití, jako jsou například sushi sady a nebo polévkové misky. Proto pro mě bylo důležité najít nějaký kompromis mezi tvary, které by byly k všestrannějšímu použití.

5 PROCES TVORBY

5.1 Prvotní návrhy a výběr variant

Svou diplomovou práci jsem začínala jako většinu školních prací na papíře, prvotními skicami tvarů. Z mnoha variant a mnoha různých kusů jsem se rozhodla pro jednodušší tvary, které by měly všestrannější využití. Navrhla jsem čtyři velikosti mističek, dvě vyšší a dvě nízké. Následně jsem pracovala s nejrůznějšími nápady dekorací. Doplnování barvítky. Jednou z variant bylo potištění zvětšeného obtisku razítka s mým jménem v čínštině, které jsem si přivezla jako suvenýr. Další variantou bylo spojování jednotlivých kusů ze sady náhodně dohromady, s cílem vytvořit na stole umělý zmatek, který se na čínských stolech opravdu odehrává. Tento nápad jsem ale opustila z důvodu snazšího uskladnění.

5.2 Výroba modelů a sádrových forem

Po výběru finální varianty a počtu kusů jsem si vymodelovala objekty v 3D programu Rhinoceros. Z tohoto programu jsem si následně vytvořila 2D rozměrové výkresy s kótami. Samozřejmě se zvětším, protože se u porcelánu musí počítat se smrštěním při sušení, přežahu i samotném výpalu, které je přibližně 15%. V některých učebnicích je uváděno rozmezí 13-15%.

Následně jsem si modely nechala vysoustružit na univerzálním hrotovém soustruhu z tvrzeného polyuretanu. S tímto materiálem mám dobré zkušenosti již z bakalářského studia, oboru produktový design, kde jsme z něho vyráběli většinu modelů. Tento materiál je dostatečně pevný, ale dá se dobře řezat a brousit.

Při vytváření forem jsem se rozhodla pro dvoudílné formy s jádrem tzv. lití na střepe. Tento princip byl vybrán vzhledem k nutnosti rovného dna, které jsem se rozhodla dekorovat.

Modely z polyuretanu jsem musela před formováním do sádry upravit, broušením jemným smirkovým papírem, následně nanést vrstvu akrylové tmelu, která se poté ještě jednou brousí smirkovým papírem pod tekoucí vodou úplně do hladka. Těsně před zalívání do sádry se musí modely ještě natřít šelakem.

Šelak je přírodní živice, získávaná z výměšků Červce lakového, latinsky *Kerria lacca*. Existuje více druhů šelaku, rozpouští se v lihu a působením světla tvrdne. Používá se na povrchovou úpravu, je fyziologicky nezávadný, biologicky odbouratelný, bez zápachu, nejedovatý. Používá se i v potravinářském průmyslu pod označením E904². Po šelaku se pro lepší separaci nanáší ještě vrstva mýdla.

Následně mohlo dojít k zaformování modelů. Na mýdlem separovanou pracovní plochu jsem si hlínou připevnila model, aby po zalitím sádrkou nevyplaval. Vytvořila jsem si kolem něho ohrádku, zatěsnila hlínou a zalila sádrkou. Tímto vznikl první díl formy. Poté jsem po odehřátí sádry první díl i s modelem otočila, vytvořila si zámečky do formy pro pozdější snadné a správné spojování formy. Následovala separace mýdlem, vytvoření ohrádky a zalití druhou vrstvou sádry. Tím vznikl druhý díl formy. Takto jsem postupovala i u dalších modelů.

² <https://cs.wikipedia.org/wiki/Šelak> - vyhledáno dne 19. 4. 2015

5.3 Ilustrace

Pro dekoraci jednotlivých kusů jsem si vybrala jednotný základ, který se opakuje na dnech všech misek a talířků. Jedná se o mřížku z čínské verze dětské písanky. Tato čtverečková mřížka slouží pro učení správného psaní a rozložení čínských znaků. Nám tyto písanky posloužily jako zábava a učení při dlouhém cestování vlaky.

A jak už jsem zmiňovala na předešlých stránkách, tato sada bude sloužit jako můj malý cestovní deník. Proto jsem si vybrala pro dekoraci své vlastní ilustrace, které mám spojené s určitým zážitkem právě z těchto cest. Jednotlivé ilustrace a jejich význam popíšu v kapitole Popis díla.

Ilustrace jsem si nakreslila nejprve na papír a poté skenovala do počítače. V programu Adobe Photoshop jsem je převedla do vektorů, upravovala do černo-bílé verze a skládala vedle sebe na formát 35x 50 centimetrů. Takto jsem si připravila výstupní šablonu, podle kterého jsem si nechala vyrobit vtavné obtisky.

6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

Pro svou diplomovou práci jsou použita více technologických postupů. Lití do forem, přežah, glazování a výpal porcelánu, barevné vtavné potisky s finální výpalem.

6.1 Použitý materiál

6.1.1 Porcelán

Jako materiál pro svou diplomovou práci jsem si zvolila porcelán. *Tato hmota se skládá z křemene, živce a kaolinu s přídavkem vody. Kaolin tvoří celou polovinu hmoty. Po 25 % je rozdělen poměr křemene a živce. Tyto suroviny se umelou a projdou síťovým třídícím pro požadovanou velikost částic. Důležitou součástí je také magnetické třídění, kde dochází k odstranění nežádoucích příměsí kovů, zejména železa.*

Pro používání hmoty je důležitá viskozita, tedy tekutost, litelnost. Pokud má hmota vysokou viskozitu, špatně teče. Toto se dá zlepšit malým množstvím vody nebo ztekucovadly.³

6.1.2 Dřevo

Na úložný box pro svou sadu jsem si zvolila kombinaci dřeva s porcelánovým víkem. Tento projekt jsem zadala truhláři, protože se dřevem, jako materiálem nemám žádné velké zkušenosti. Po konzultaci bylo použito smrkové dřevo. Tento materiál je *měkké, ale relativně pevné a pružné dřevo, a dnes patří k nejdostupnějším*

³ Ratajová Kristýna: Diplomová práce, ZČU v Plzni, 2015

*a široce používaným v tesařství i truhlářství. Tento typ dřeva neobsahuje suky a letokruhy jsou pravidelné a husté.*⁴

6.2 Přežah

Po nalití porcelánové hmoty do forem, následném opatrném vyjmutí, aby nedošlo k pokroucení tvarů, usušení a oretušování porcelánu se může přejít k jeho přežahu. *Přežah se provádí nejen pro zpevnění výrobku před samotným glazováním, ale hlavně pro odstranění vody ze střepu. Odstraňuje se mechanicky vázaná voda, která nebyla odstraněna během sušení výrobku. V rozmezí 300 – 400 °C se částečně odstraňuje chemicky vázaná voda. Při teplotě kolem 400 °C vyhořívají organické, spalitelné látky a střep se čistí od uhlíku. Mezi teplotami 700 – 900 °C probíhají modifikační přeměny křemene, které je potřeba ohlídat.*⁵

6.3 Glazura

Na své přežahlé porcelánové výrobky jsem použila transparentní glazuru, lehce zkalenou. Tato glazura, dovážená ze Staré Role, je dostupná v našem v ateliéru. Jako způsob nanášení jsem zvolila namáčení. Některé z kusů diplomové práce byly glazovány a vypáleny ve společnosti Thun 1794 a.s. v Nové Roly.

6.4 Ostrý výpal

Po přežahu a glazování následuje ostrý výpal v plynové peci. *Zde je důležité správně nastavit pálící křivku. Do teploty okolo 1240 °C se uvolňuje všechna chemicky vázaná voda a také zde*

⁴ https://cs.wikipedia.org/wiki/Dřevo#Charakter_dřeva_podle_druhu - vyhledáno 20. 4. 2016

⁵ Kalivodová Markéta: Diplomová práce, ZČU v Plzni 2014

*dochází k oxidaci. V okolí této teploty je střepek výrobku poměrně křehký. Redukce probíhá v rozmezí 1240 – 1300 °C. Redukční výpal zajišťuje čistotu střepe. To znamená, že se odstraní například zbytkový obsah železa, který nebyl odstraněn z hmoty již při její přípravě. Od teploty 1300 °C přichází neutrální prostředí.*⁶

6.5 Vtavné obtisky

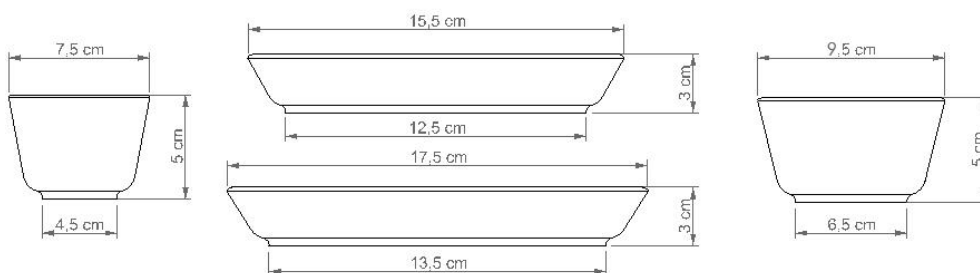
Dle svých ilustrací naskenovaných do počítače jsem vytvořila v grafickém programu Adobe Photoshop šablonu, která pak byla formou sítotisku vytisknuta. *Princip tisku spočívá v protlačování barvy přes prostupná místa vysvícené šablony na průtiskový materiál.*⁷, Tyto tisky jsem poté nanášela na vypálený porcelánový výrobek, který byl následně vypálen na 1200°C v elektrické peci. Za těchto teplotních podmínek se motivy vtavily do glazury. Pro obtisky svých ilustrací jsem si zvolila vtavné pigmenty, které jsou lepší kvalitnější, mají větší odolnost proti mechanickému poškození i delší trvanlivost.

⁶ Kalivodová Markéta: Diplomová práce, ZČU v Plzni 2014

⁷ <https://cs.wikipedia.org/wiki/Sítotisk>- vyhledáno 20. 4. 2016

7 POPIS DÍLA

Finální set se skládá ze čtyř velikostí porcelánových produktů. Jedná se o čtyři mističky, dvě nízké, vypadající a sloužící spíše jako talířek, jsou 3 centimetry vysoké o průměru 15,5 a 17,5 centimetrů. Dále pak dvě mističky o průměru 7,5 a 9,5 centimetrů, vysoké 5 centimetrů.

obr. 1: Rozměrový výkres jednotlivých kusů⁸

V celé sadě je pak těchto kousků od každého druhu pět. Jsou doplněny o originální čínské jídelní hůlky, které jsem si přivezla jako suvenýr. Celá sada je pak uložena v boxu ze smrkového dřeva, tónovaného mořidlem do barvy čínských hůlek. Box má porcelánové zasunovací víko dekorované sítotiskem - mřížkou v šedé barvě.

Každý z porcelánových výrobků je také dekorován sítotiskem. Na dnu každé mističky je mřížka z čínské písanky v šedé barvě a na některých kusech jsou přes mřížku ještě jednou vrstvou výpalu naneseny ilustrace v černé barvě.

Nyní bych se chtěla rozepsat o jednotlivých ilustracích a jejich významu pro mě.

Buddha: buddhismus je jedním z mnoha náboženství v Číně a samotný Buddha je všude přítomný. Vyskytuje se v podobě sošek

⁸ Archiv autora

ze všech možných materiálů v nejrůznějších podobách a velikostech. Tyto sošky jsou velice uctívány, lidé se k nim modlí a přinášejí dary v podobě květin, jídla a hlavně peněz. Finanční hotovosti nedávají zrovna málo, u každé ze sošek v chrámech se doslova válí takové hromady, které by nám snad zaplatili i celou naší dovolenou. Ale také jsem podlehla, upustila nějaké drobné a splněné přání bylo na světě. Díky!

obr. 2: Ilustrace - Buddha ⁹

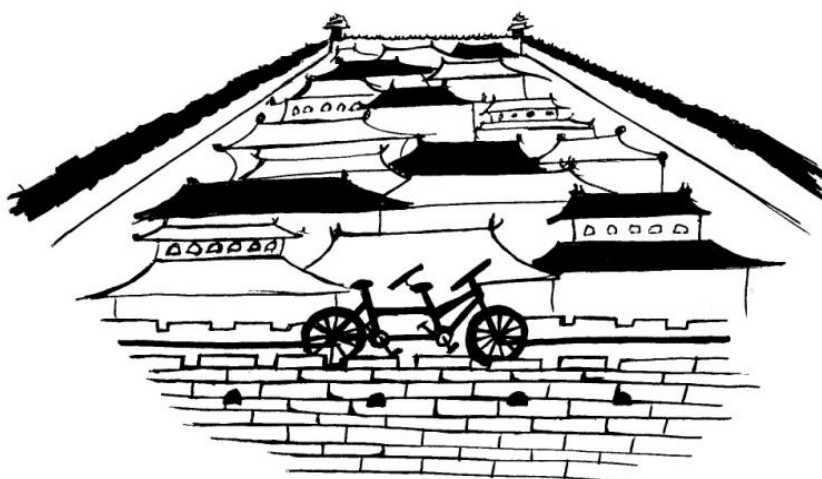
Kapři: tito obří kapři, za které by byl vděčný každý český rybář, tu mají na každém rohu v každém jezírku. V mnoha zahradách tu mají jako turistickou atrakci krmení ryb. U každého jezírka se nachází automat, ze kterého po vhození pár drobných mincí vypadne krmivo a vy tak můžete kapry nakrmit skoro z ruky, jak jsou ochočení. Největší raritou s kapry mi však přišlo krmení těchto kapříčků v zoologické zahradě, kde jste si je mohli nakrmit do nafukovacího bazénku dětskou lahvičkou na tyči.

⁹ Archív autora

obr. 3: Ilustrace - Kapři¹⁰

Dvojkolo: je něco, co jsem si vždy chtěla vyzkoušet a poštětilo se mi to na jedné z našich zastávek ve městě Xian. Zde se dala dvojkola zapůjčit a objíždět s nimi okolo staré části města po hradbách. Trasa byla asi 10 kilometrů dlouhá, ale nám se všemi zastávkami na focení a střídáním v řízení zabrala celé odpoledne. Zjistili jsme, že řídit toto kolo není tak jednoduché, jak se může zdát.

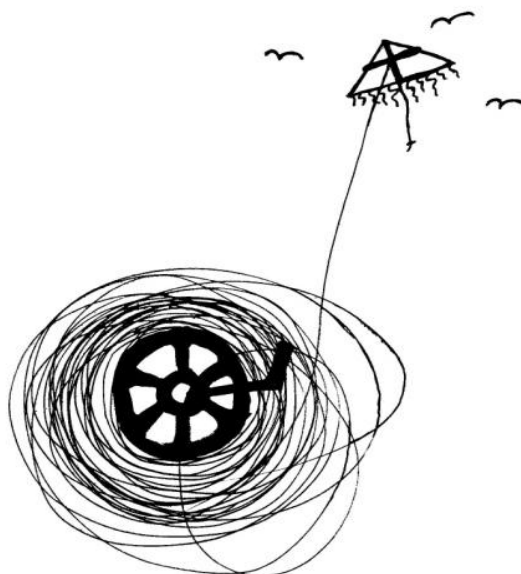
obr. 4: Ilustrace - Dvojkolo¹¹

¹⁰ Archív autora

¹¹ Archív autora

Létající drak: dopoledne o víkendech jsou všechny městské parky zaplněné. Místní se zde věnují svým zálibám jako je například hra na hudební nástroje, zpěvu, tanci, thai chi, kreslení nebo žonglování. Létající draci, a ne jen na provázcích, ale na pořádných navijácích, patří také k oblíbené zábavě. Mají je ve všech možných velikostech a barvách, pouští je ve skupinách a vytváří tak na obloze krásnou podívanou.

Při pozorování jedné této show ke mě starší muž s drakem přistoupil a vložil mi naviják s drakem vysoko na obloze beze slova do ruky. Odstoupil, s úsměvem si zapálil cigaretu a jen občas mi posunky naznačil, jestli mám zrovna draka přitáhnout nebo povolit. Nebylo to vůbec jednoduché, dost dřina. Celá tato situace byla velice komická, muž mi následně pomohl a ukázal, jak draka zcela přitáhnout. Poté nás poprosil o společnou fotografii do vlastního telefonu jako důkaz společného setkání s blondýnkami, pro rodinu a přátelé. Poděkoval a odešel se svým drakem do ulic Pekingů.

obr. 5: Ilustrace - Létající drak ¹²

¹² Archív autora

Mapa: před cestou jsem si načetla mnoho knižních průvodců a přišlo mi, že vím a znám vše, že se v žádném případě nemůžeme ztratit. Ztratili jsme se hned po přiletu, kdy nás řidič taxi vyložil na trochu jiném místě než měl, a najít jméno ulice v čínštině ve sněti znaku bylo nemožné.

A tak to bylo s mapami pořád, ještě že jsme měli naši Meng, která nás vždy dovedla tam, kam jsme potřebovali. Mapy nám složili jen jako pomůcky pro zakreslování záchytných bodů a pro zjištění směru cesty.

obr. 6: Ilustrace - Mapa ¹³

Velká čínská zeď: Velkou čínskou zeď jsem navštívili na každé z našich cest, ale největším zážitkem byla určitě ta první. Zaplatili jsme si klasický jednodenní výlet od cestovní kanceláře s průvodcem s anglickým překladem.

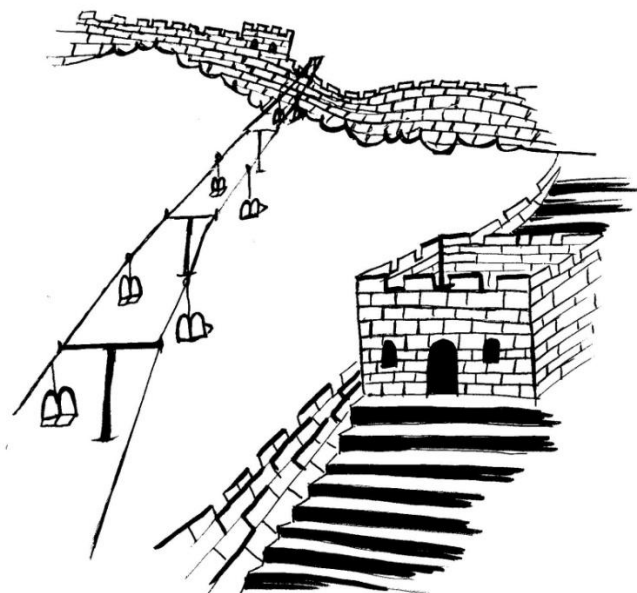
Časně ráno nás vyzvedl autobus a vyrazili jsme na cestu. Věděli, jsme že je to výlet se zastávkami v dílnách s ukázkou výroby smaltovaného zboží, opracování nefritu a ochutnávkou čaje, ale

¹³ Archív autora

netušili jsme, že jedná předváděcí akce, kdy nám bylo zboží nabízeno ke koupi za velmi vysoké ceny. To nás ale neodradilo, nic jsme si nepořídili a ještě si užili bohatý oběd.

Z více než 7000 kilometrů čínské zdi jsme viděli jen nepatrný kousíček, ale zrovna tento byl určený k takovýmto druhům turistickým výletům, všude kolem byli atrakce a prodejní stánky se suvenýry. Vypadalo to jako pouti.

Po vystání krátké fronty jsme nahoru na zeď jeli lanovou dráhou, prošli si několik kilometrů, pořídili si několik fotografií, které nebyli moc zdařilé, protože ten den bylo velmi dusno a mlhavo. Potkali jsme přioopilého, ale velmi společenského Slováka a poté sjeli dolů tentokrát po dlouhé bobové dráze.

obr. 7: Ilustrace - Velká čínská zeď¹⁴

Ochutnávání hmyzu: byla aktivita, které jsem se dlouho bránila, ale jednou k večeru jsme se vydali do ulic a navštívili malou uličku lemovanou stánky s jídlem. Každý stánek měl jinou nabídku,

¹⁴ Archív autora

od smažené zmrzliny na toustovém chlebu, masových knedlíčků, mořských plodů, čerstvého ovoce na špejly v karamelu až po zmíněné smažené broučky a podobnou havěť.

Na takovém to místě plných ochutnávek, vás to nakonec stejně přesvědčí a ochutnáte. Objednali jsme si špejli smažených moučných červů a poctivě se o ně poděli, každý po jednom kuse. Nakonec musím uznat, že to nebylo nic špatného, dalo by se to přirovnat k dobře ochuceným chipsům.

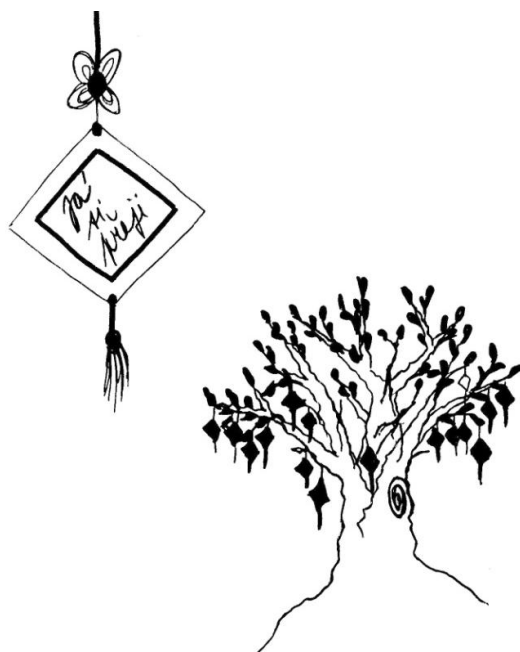

obr. 8: Ilustrace - Ochutnávání hmyzu ¹⁵

Strom přání: v jednu parku, jehož jméno, jako u všeho ostatního, jsem si nezapamatovala, se nacházel před modlitebním chrámem prostor se stromy. Všechny tyto stromy byly ověšené malými červenými předměty.

Jednalo se malované dřevěné destičky na provázku, které se dali na místě zakoupit v přepočtu za pár korun. Na tyto destičky si lidé psali a kreslili svá přání. Přišlo mi to velice kouzelné, a tak na jednou ze stromů, na který jsem vylezla, visí mé tajné přání. Věřím, že bude splněno.

¹⁵ Archív autora

obr. 9: Ilustrace - Strom přání ¹⁶

Některé z těchto ilustrací jsem použila jen jejich část, výstřižek, na dekorování dna malých mističek a některé ilustrace jsem ještě navíc doplnila o motiv čínské mince, jednou jüanu, a obyčejné tužky, pro umocnění dojmu cestovního deníku, který mi má sada nahrazovat.

Každý kus je ze spodní strany signovaný, také vtavným obtiskem, v podobě mojích iniciál a rokem výroby. Dekorovány jsou i nožičky mističek, v rozšířeném místě, kde se do formy nalévala hmota. Zde jsem aplikovala obtisk kamenného razítka, které jsem si přivezla jako suvenýr. K obtisknutí jsem nepoužívala správný konec razítka s motivem mého jména v čínských znacích a bohatě zdobný, broušený konec.

¹⁶ Archív autora

8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

V tomto případě nevím, zda se jedná o přínos pro daný obor, protože se jedná o sadu určenou k soukromému užití. Je to spíše pro mě samotnou. Vyrobita jsem si sadu, která vyhovuje mým požadavkům a představám, je originálem a plní účel cestovního deníku.

Dalším přínosem pro mě samotnou je vyzkoušení si nových technologií, jako jsou například vtavné síťotisky, se kterými jsem se doposud nesečkala, a zjištění, že je to celkem snadná a zábavná práce, když zjistíte jak na to.

Dále pak pro mě bylo velice zajímavé glazování a pálení v porcelánce Thun 1794 a.s.. Zde člověk vidí, jak vše funguje ve velkém provozu a kolik lidí se na tom všem podílí. Na tomto místě jsem se setkala s moc milými a ochotnými lidmi, kteří se rádi podělí o své zkušenosti.

9 SILNÉ STRÁNKY

Za jednu z nejsilnějších stránek považuji, že jsem vyrobila sadu, která tu ještě nebyla a která chyběla mojí maličkosti. Beru jí jako dokonalý doplněk večerů, které tak ráda pořádám. Sada, která se stane součástí mého soukromého rituálu a bude mým cestovním deníkem, do kterého může nahlédnout každý.

Myslím, že je to první práce na vysoké škole, kde jsem dokázala dát stranou designové smýšlení nad produktem a jeho tvarem a vytvořit něco, co je příjemné pro mě. Dát do práce kousek sebe.

Nedílnou součástí silných stránek je pro mě získání zkušeností a vyzkoušení si nových technologií a materiálů, ale také setkání s novými lidmi, profesionály ve svém oboru, kteří ke mě vždy byli vstřícní a rádi se se mnou podělili o své zkušenosti..

10 SLABÉ STRÁNKY

Některé z postupů (odlévání na střep) a materiálů (vtavné obtisky) jsem si při své diplomové práci vyzkoušela poprvé. V těchto případech mi chyběla pro tento obor důležitá praxe a zkušenosti.

Pokud se zaměřím na jednotlivé prvky, mrzí mě, že sada není bohatší, co se týče například ještě několika velikostí mističek i talířků navíc.

11 Seznam použitých zdrojů:

a) Knižní a periodická literatura

1. TAYLOROVÁ, L. Současná tvář keramiky, materiály, postupy a techniky pro současné tvůrce. 1. vydání Praha 2013 IKAR ISBN978-80-249-2115-0
2. HERAINOVÁ, M. Sušení a výpal. 1. vydání Praha 2003 ISBN 80-903113-7-7.
3. CHLÁDEK, J. Klasika porcelánu Čína a Evropa. 1. vydání Karlovy Vary: Mirror, 2007. ISBN 978-80-239-9872-6.
4. KOLESÁR, Z. Kapitoly z dějin designu. 1. vydání Přel. K. Málková, Praha: Vysoká škola uměleckoprůmyslová, 2004. ISBN 80-86863-03-4.
5. Kalivodová M.: Diplomová práce. ZČU v Plzni, 2014, str. 1-39
6. Ratajová K.: Diplomová Práce. ZČU v Plzni, 2015, str. 1-35
7. Nosková A.: Poznámky ze studia

b) Internetové zdroje

1. RAKO- Přestavení společnosti - dostupné na <http://www.rako.cz/o-nas/predstaveni-spolecnosti.html> - vyhledáno 15. 4. 2016
2. WIKIPEDIA - Dřevo - dostupné na https://cs.wikipedia.org/wiki/Dřevo#Charakter_dřeva_podle_druhu - vyhledáno 20. 4. 2016
3. WIKIPEDIA - Šelak- dostupné na <https://cs.wikipedia.org/wiki/Šelak> - vyhledáno dne 19. 4. 2015
4. WIKIPEDIA - Sítotisk- dostupné na <https://cs.wikipedia.org/wiki/Sítotisk>- vyhledáno 20. 4. 2016

12 Resumé (EN)

Experiences from these two expeditions I remember when viewing photos and videos, but also by preparing the local cuisine for my friends and family. From these Asian degustations have become very popular evenings when we prepare meals together and I tell the stories from my journeys.

The aim of my work was to create my own set of chinaware especially for these Asian dinners and to capture my stories on them as if they were in a travel diary. The set consists of two sizes of plates and two sizes of bowls. They are printed by serigraphy. The gridline, which is located in Chinese copybooks for proper distribution and writing of Chinese characters, in which we also tried to write. Furthermore, there are my own illustrations on the objects that depict all what we have seen ,experienced and eaten during our journey.

The whole process of designing and producing my porcelain sets is summarized on previous pages. Starting with market research, then sketching to search for the perfect shapes , modeling in 3D program Rhinoceros and followed by production of the material. Some details were fine-tuned and adjusted during the process of production.

Produced set is the result of my thesis. It is a set for private use. It captures my view on the country that I have visited,it is inspired by China, not by chinaware.

13 Seznam příloh

Příloha 1

Modelování v 3D programu Rhinoceros 4.0

Příloha 2

Vizualizace z 3D programu Rhinoceros 4.0

Příloha 3

Modely z tvrzeného polyuretanu

Příloha 4

Formy- lití do forem

Příloha 5

Použití razítka na dekorování nožek

Příloha 6

Předloha pro vysvícení síta (Sítotisk)

Příloha 7

Lepení vtavných obtisků

Příloha 8

Úložný box ze smrkového dřeva a porcelánovým víkem

Příloha 9

Kompletní sada

Příloha 10

Talířek o průměru 17,5 cm - Ilustrace

Příloha 11

Talířek o průměru 15,5 cm - Ilustrace

Příloha 12

Miska o průměru 9,5 cm - Ilustrace

Příloha 13

Miska o průměru 7,5 cm - Ilustrace

Příloha 14

Kompletní sada - použití v praxi

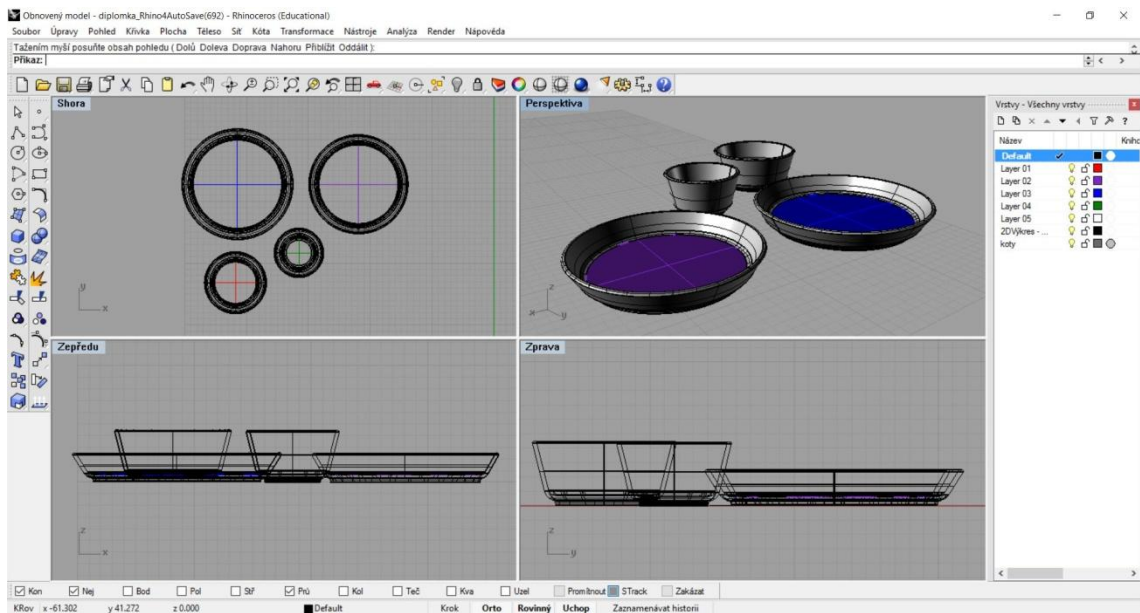
Příloha 15

Použití v praxi

Příloha 16

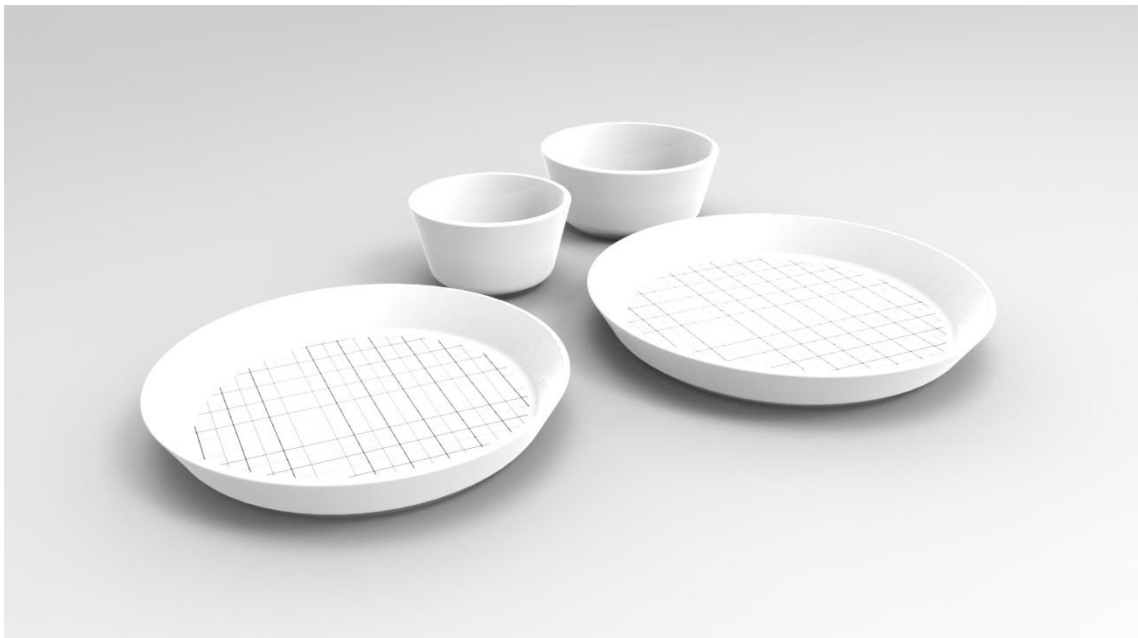
CD ROM

Příloha 1

Modelování v 3D programu Rhinoceros 4.0 ¹⁷

Příloha 2

Vizualizace z 3D programu Rhinoceros 4.0 ¹⁸

¹⁷ vizualizace autora

¹⁸ vizualizace autora

Příloha 3

Modely z tvrzeného polyuretanu ¹⁹

¹⁹ foto autora

Příloha 4

Formy - lití do forem²⁰

²⁰ foto autora

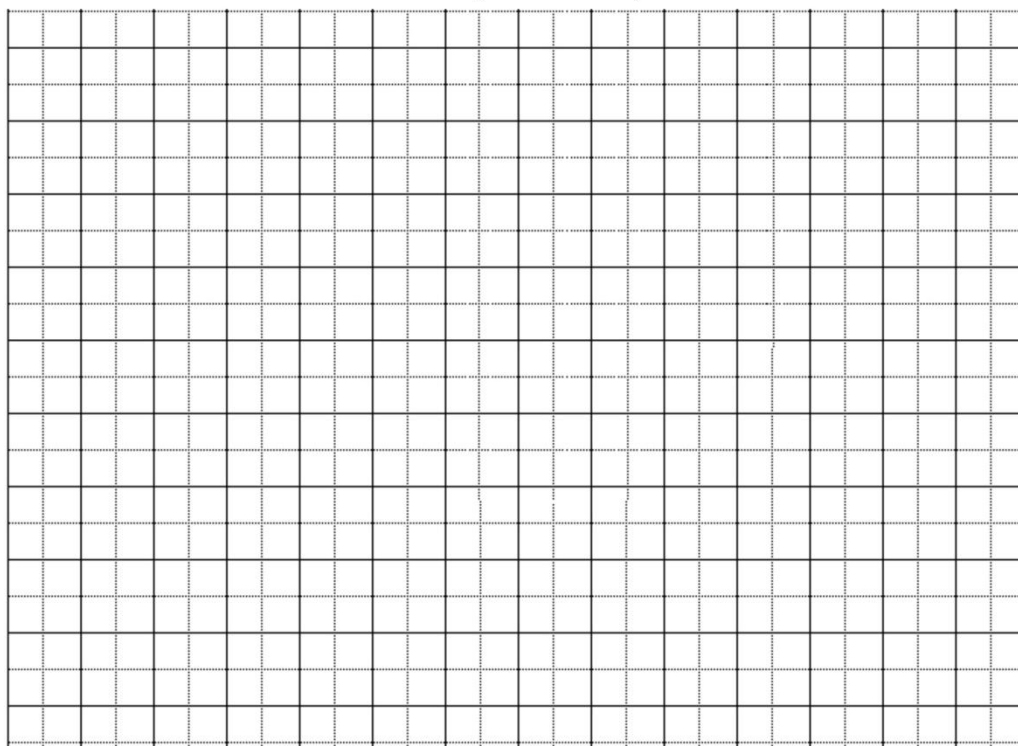
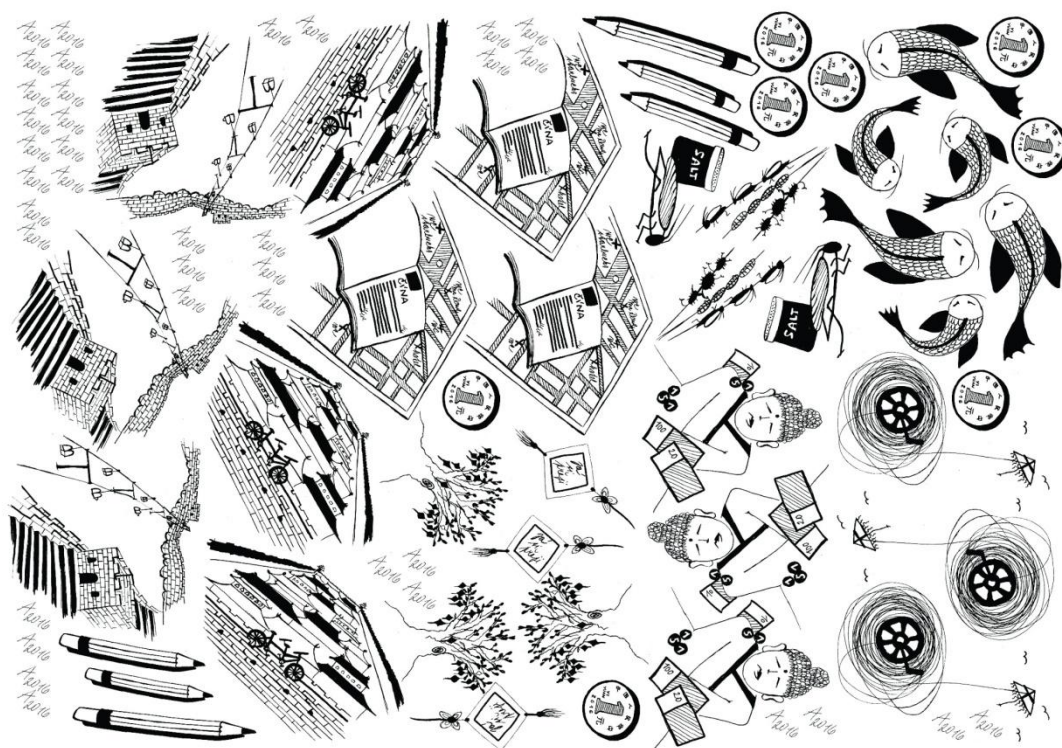
Příloha 5

Použití razítka na dekorování nožiček ²¹

²¹ foto autora

Příloha 6

Předloha pro vysvícení síta (Sítotisk) ²²

²² vizualizace autora

Příloha 7

Lepení vtavných obtisků²³

²³ foto autora

Příloha 8

Úložný box ze smrkového dřeva a porcelánovým víkem²⁴

²⁴ Foto Julie Čermáková

Příloha 9

Kompletní sada ²⁵

²⁵ Foto Julie Čermáková

Příloha 10

Talířek o průměru 17,5 cm - Ilustrace²⁶

²⁶ Foto Julie Čermáková

Příloha 11

Talířek o průměru 15,5cm - Ilustrace²⁷

²⁷ Foto Julie Čermáková

Příloha 12

Miska o průměru 9,5 cm - Ilustrace²⁸

²⁸ Foto Julie Čermáková

Příloha 13

Miska o průměru 7,5cm - Ilustrace ²⁹

²⁹ Foto Julie Čermáková

Příloha 14

Kompletní sada - použití v praxi ³⁰

³⁰ Foto autora

Příloha 15

Použití sady v praxi ³¹

³¹ Foto Julie Čermáková

Příloha 16

CD- ROM- úplná verze diplomové práce v digitální podobě